

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ WOKALNO - AKTORSKI

Moduł/Przedmiot:	Dykcja i recytacja			Kod modułu:	Wok/lic4/08		
Koordynator modułu:	prof. dr. hab. Andrzej Ogórkiewicz			Punkty ECTS:	11,5		
Status przedmiotu:	Obowiązkowy z elem. obieralnymi	Rodzaj zajęć:	Wykłady/ Ćwiczenia	Ilość godzin:	150		
Wydział:	Wokalno-Aktorski	Kierunek:	Wokalistyka				
Specjalności:	Śpiew solowy	Profil studiów:	Ogólnoakademicki				
Forma studiów:	Stacjonarne	Język:	polski				
Umiejscowienie w siatce godzin: (wymiar zajęć, forma zaliczenia, ECTS; dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2012/2013, wartości semestralne; ustala Dziekan)							
Semestr I:	45 Z - 2,5 ECTS	Semestr II:	45 K - 3 ECTS	Semestr III:	30 Z- 3 ECTS	Semestr IV:	30 K- 3 ECTS
Semestr V:		Semestr VI:		Semestr VII:		Semestr VIII:	

Prowadzący zajęcia	mgr Michał Kocurek, wykł.
Cele i założenia modułu	<ul style="list-style-type: none"> – zdobycie umiejętności poprawnej i pewnej artykulacji, wyrazistości mówienia a także umiejętnego wykorzystania jej w śpiewie, – usunięcie błędów wymowy oraz korekta najczęstszych wad (szczękościsk, sztywność, nieruchliwość warg, słaby docisk języka, niewłaściwa artykulacja samogłosek i spółgłosek – ćwiczenia korekcyjne), – uproszczenia a mowa sceniczna, – znajomość zasad fonetycznych i norm poprawności językowej, – umiejętność interpretacji tekstu literackiego – poezja, proza klasyczna i współczesna, roli w dramacie lub komedii, – artystyczna interpretacja – naturalne i świadome stosowanie środków wyrazu.
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> – wiedza o języku, fonetyce, gramatyce na poziomie absolwenta liceum, – brak wad wrodzonych uniemożliwiających prawidłową artykulację, – wrażliwość i wyobraźnia oraz elastyczność w sposobie interpretacji tekstu i w śpiewie solowym.

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu) Podział przedmiotu na semestry, kopiujemy z sylabusu (jeśli nie istnieją, proszę stworzyć). Rozbijamy treści programowe na odpowiednią ilość godzin które poświęcimy z zajęć. Treść powinna być ujęta w zwartej formie, bez nadmiernej detalizacji treści kształcenia. Proszę skupić się raczej na problematyce i zasadniczych zagadnieniach i nie podawać konkretnych tematów poszczególnych zajęć, gdyż będzie to poważnym uszczywieniem procesu kształcenia. Ten podział będzie niezbędny przy późniejszym tworzeniu macierzy odniesień treści programowych do efektów kształcenia i innych, będących dokumentem podlegającym ocenie przez PKA.	Liczba godzin
Semestr I	45
1. Mowa jako jeden ze sposobów wyrażania myśli, uczuć, naszej woli i jako środek porozumiewania się a także jako narzędzie komunikacji społecznej.	
2. Dykcja jako istotny środek wyrazu w procesie twórczym aktora - solisty śpiewaka.	
3. Głoska – jednostka mówienia – element mówienia.	
4. Wymowa a pisownia – współzależności i odrębności.	
5. Wymowa sceniczna jako wariant wymawianiowy najwyższej poprawności.	
6. Praca nad instrumentem: a) wzajemny związek między tonacją a artykulacją i jego wpływ na elastyczność przepony b) artykulacja – strona foniczno-wokalna, dykcyjna, ekspresyjna czyli techniczna i artystyczna.	
7. Prawidłowa wymowa samogłoski i spółgłoski: a) upodobnienia, b) współpraca narządów artykulacyjnych – samogłoski w ciągu fonicznym, c) wymowa samogłosek nosowych w wygłosie i śródgłosie, d) głoski półotwarte, e) głoski podwojone, f) akcent wyrazowy i zdaniowy, g) uproszczenia a mowa sceniczna.	
Semestr II	45
1. Motoryka narządów mowy: a) ćwiczenia warg, języka, szczęki dolnej, usprawnianie narządów mowy, b) ćwiczenia oddechowe – wydłużanie wydechu, zmiany w natężeniu głosu. 2. Sztuka recytacji – interpretacja tekstu literackiego: a) przekazanie sensu i emocji, konfliktów i psychologicznych uwikłań przedstawianej postaci, przemyśleń, uczuć, wyobrażeń, b) wiedza o budowie wiersza, prozadia,	

<ul style="list-style-type: none"> c) pauza artystyczna, logiczna, psychologiczna, rytmiczna, d) nieprzerwana ciągłość dźwiękowa – fraza, granice frazy, e) antykadencja i kadencja, f) rozziwy samogłoskowe, zbitki spółgłoskowe, g) umiejętność przygotowania narządów mowy do wymówienia następnej głoski czyli antycypacja artykulacyjna, mnemotechnika – różnorodność form przyswajania tekstu. 	
Semestr III	30
<ul style="list-style-type: none"> 1. Interpretacja tekstów poetyckich i prozatorskich klasycznych i współczesnych: <ul style="list-style-type: none"> a) fragmenty <i>Pana Tadeusza</i> A. Mickiewicza, <i>Beniowskiego</i> J. Słowackiego i innych poematów i wierszy, b) monolog romantyczny – <i>Dziady</i>, <i>Kordian</i>, <i>Fantazy...</i> <p>poezja i dramaturgia współczesna – od W. Szymborskiej do S. Mrożka.</p>	
Semestr IV	30
<ul style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pogłębionej wrażliwości na tekst: <ul style="list-style-type: none"> a) umiejętność wyboru i analizy wyrażania swoich przemyśleń i wrażeń, b) znajomość swojej psychiki, temperamentu, możliwości ekspresyjnych i walorów głosowo-artykulacyjnych. 	
<ul style="list-style-type: none"> 2. Dobór środków wyrazu właściwych dla danego TWORZYWA. 	

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu) <ul style="list-style-type: none"> Do każdej kategorii (W, U, K) tworzymy efekt kształcenia, który chcemy osiągnąć naszym przedmiotem. Wybieramy tylko te efekty, które będziemy mogli sprawdzić później wybranymi przez siebie metodami weryfikacji (czy student osiągnął dany efekt kształcenia po skończeniu przedmiotu). Minimalnie po jednym dla każdej kategorii, pożądana liczba efektów 5-9. W opisie efektów wykorzystuje się czasowniki operacyjne ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta możliwe do sprawdzenia. Dla jednego efektu używamy tylko jednego czasownika. Przykłady na ostatniej stronie. Z ministerialnej tabeli efektów kształcenia wybieramy symbol zbliżonego efektu odpowiedni do poziomu studiów (lista w załączeniu, np. A1_U01 – szeroko pojęta improwizacja). Możliwe jest podanie więcej niż jednego odniesienia. Dla przedmiotów o charakterze niezwiązanym z muzyką symbole odczytujemy w obszarze nauk humanistycznych (profil ogólnoakademicki, np. H1A_W01), nauk społecznych (profil ogólnoakademicki, np. S1A_W01) lub innych nauk, dopuszcza się łączenie obszarów. 	Effekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	K_W05	Posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób	A1A_W03
	K_W12	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy anatomicznej oraz higieny głosu, a także sposobów korygowania jego ewentualnych dysfunkcji	
	K_W14	Posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru	A1A_W08
	K_W14	Dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	A1A_W01
	K_W16	Posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji i technik interpretacyjno-artykulacyjnych i ich praktycznego zastosowania (aktorstwo, dykcja i recytacja)	A_W18
Umiejętności (U)	K_U01	Dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych	A1A_U01
	K_U02	Jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej	A1A_U01
	K_U03	Wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem	A1A_U03
	K_U19	Posiada umiejętność stosowania odpowiednich technik interpretacyjno-artykulacyjnych (aktorstwo, dykcja i recytacja)	A_U26 A_U30 A_U31
Kompetencje społeczne (K)	K_K01	Umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje	A1A_K01
	K_K02	Realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji	A1A_K01
	K_K04	Posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury	A1A_K04
	K_K09	W sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną	A1A_K05

Metody kształcenia	Wykład konserwatoryjny
	Praca z tekstem i dyskusja
	Analiza (studium) przypadków
	Rozwiązywanie zadań
	Rozwiązywanie zadań artystycznych
	Praca indywidualna
Praca w grupach	

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu			
	Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	K_W05	K_W16	K_U01	K_K09
	Przesłuchanie (wykonawstwo)	K_W12	K_W16	K_U02	K_U03

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu (w przypadku konieczności uzupełniamy białe pola; pod odpowiednim semestrem kopiujemy formę zaliczenia ustaloną przez Dziekanat z pierwszej strony)	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).					
		tak					
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów.					
		tak					
	Inne:						
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:	Semestr VII
ZALICZENIE	KOŁOKWIUM	ZALICZENIE	EGZAMIN				

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

(nakład pracy studenta określa ilość godzin wymaganych do pozytywnego zaliczenia wszystkich semestrów przedmiotu i osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia przewidzianych przez prowadzącego; proszę uzupełnić tak, aby globalna ilość godzin ustalona przez Dziekana się zgadzała)

		Ilość godzin:	Punkty ECTS: (ustala Dziekan)
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	150	5
	Konsultacje (standardowo 1-2 na 15 tygodni zajęć):	4	0,13
	Suma:	154	5,13
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć (zadania domowe, lektura, ćwiczenie):	176	5,88
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu (maks. 8-10):	10	0,33
	Ilość godzin egzaminu (standardowo 2-3):	3	0,1
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru (jeśli dotyczy):	2	0,06
	Suma:	191	6,37
	Inne (jeśli dotyczy):	x	x
Sumaryczny nakład pracy: (wiersz ustala Dziekan)		345	11,5

Literatura podstawowa

Proszę skopiować z sylabusu (lub stworzyć min. 3 pozycje). Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu (zdania egzaminu) m.in. wykorzystywana podczas zajęć oraz samodzielnie studiowana przez studenta w ramach przygotowania do zajęć.

1. *Sztuka mówienia* – Bronisław Wieczorkiewicz, Wyd. RTV – 1977
2. *Elementarne ćwiczenia dykcji* – Bogumiła Toczyska GWO 1998
3. *Łamańce z dedykacją* - Bogumiła Toczyska - Podkowa 1998
4. *Szrabanda w chaszczach* - Bogumiła Toczyska - Podkowa 1997
5. *Podstawy sztuki żywego słowa* – Mieczysław Kotlarczyk – CPARA 1961
6. *Sekrety żywego słowa* – Witold Kochański, Olga Koszutska, Zygmunt Listkiewicz IW CRZZ 1974
7. *Książeczka o sztuce recytacji i sztuce mówienia* – Czesław Meissner – Katowice 1993
8. *Głośno i wyraźnie* – Bogumiła Toczyska – GWP 2007
9. *Sztuka przemawiania* – Joan Detz – GWP 2002
10. *Sztuka przemawiania* – Christoper Turk – Astrum 2003
11. *Jak mówić, rozmawiać, przemawiać* – Michał Kuziak – ParkEdukacja 2006
12. *Ruch w głosie* - Bogumiła Toczyska - Podkowa 2009
13. *Jak pokonać seplenienie* – Antoni Balejko – Białystok 2000
14. *Polszczyzna płata nam figle* – *Poradnik językowy dla każdego* pod redakcją Jerzego Podrackiego – Medium 1993
15. Adam Mickiewicz – *Pan Tadeusz*

Literatura uzupełniająca

Proszę skopiować z sylabusu (lub stworzyć min. 3 pozycje). Należy pamiętać, że wykaz literatury przeznaczony jest dla studenta, dlatego trzeba wziąć pod uwagę dostępność przywoływanych pozycji dla studiujących.

1. Juliusz Słowacki – *Beniowski*
2. Polska poezja współczesna oraz proza
3. Dramat romantyczny i współczesny

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

(opcjonalnie)

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Proszę zdefiniować i określić, czy student po ukończeniu kursu danego przedmiotu mógłby podjąć jakąś pracę. Czy jest przygotowany do podjęcia kształcenia na studiach II stopnia. Czy cykl zajęć przygotował go do podjęcia kształcenia w zakresie innego przedmiotu.

Student po ukończeniu cyklu szkolenia może podjąć pracę w ograniczonym zakresie w teatrze dramatycznym (statystowanie, mała rola) lub muzycznym.